



ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Factors Affecting the Graduation of Graduate Students at
Kanchanaburi Rajabhat University.

สุจิตรา ศิริการุณย์,¹ วรรณวรา พลายงาม,² และบุษบา สังข์วรรณ³
Sujitra Sirikarun,¹ Wanwara Plaingam,² and Budsaba Sungwana³

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

^{1, 2, 3}Kanchanaburi Rajabhat University

¹Corresponding Author, Email: sujitra0542518@kru.ac.th

^{1, 2, 3}งานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

^{1, 2, 3}Graduate School Office, Kanchanaburi Rajabhat University

²Corresponding Author, E-mail: the_mang_por@kru.ac.th

Received 07/09/2025 | Revised 21/09/2025 | Accepted 21/09/2025

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2564-2566 จำนวน 110 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบแบบที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านครอบครัวและเพื่อน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 2) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะนักศึกษา ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครอบครัวและเพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; การสำเร็จการศึกษา; บัณฑิตศึกษา



Abstract

This research aimed to investigate the factors affecting the graduation of graduate students and to compare these factors between students who complete their programs within the prescribed timeframe and those who graduate beyond the expected duration. The study sample consisted of 110 graduate students from Kanchanaburi Rajabhat University who completed their studies during the academic years 2021–2023, selected through stratified random sampling. The research instrument was a five-level scale questionnaire, and data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings were as follow: 1) The factors influencing the graduation of graduate students at Kanchanaburi Rajabhat University, overall and in individual aspect, were at a high level. Ranked in descending order, the aspects were: achievement motivation, student characteristics, thesis advisor characteristics, family and friends, and facilities. 2) The comparison of factors influencing on-time graduation versus delayed graduation among graduate students revealed that, overall, there was a statistically significant difference at the 0.01 level. When examined by specific aspects, student characteristics, achievement motivation, and family and friends also showed statistically significant differences at the 0.01 level. These results indicate that graduate students who completed their programs on time demonstrated higher levels compared to those who graduated later than scheduled.

Keywords: Factors Affecting; Graduation; Graduate Students

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีวิทยาการและองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นอย่างมากและตลอดเวลาทำให้หน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการที่จะได้บุคลากรที่มีความสามารถที่จะ นำมาพัฒนาองค์กรให้มีการเติบโต นอกจากนี้ความต้องการส่วนบุคคล ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อเพิ่มโอกาสในการเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ รายได้ที่เกิดจากการปรับคุณวุฒิ หรือมีความต้องการในการที่จะประกอบอาชีพหรือทำธุรกิจส่วนตัวจากความต้องการและปัจจัยดังกล่าว จึงเป็นแรงผลักดันให้ต้องมีการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ดังนั้นการศึกษาในระดับปริญญาโทจึงเป็นทางเลือกเพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง ซึ่งในปัจจุบันมีสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนมีการเปิดสอนในระดับปริญญาโทเพิ่มมากขึ้นและมีการแข่งขันที่สูงในการนำเสนอความโดดเด่นของแต่ละสถาบัน

การจัดการบริหารการศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อให้ระบบการศึกษาของไทยมีมาตรฐานมีทิศทางในทางที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมต่าง ๆ รัฐบาลจึงมีกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการศึกษาออกมาอย่างชัดเจน คือ การกำหนดภาคบังคับที่ประเทศไทยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี (6 ระดับชั้น) การศึกษา ขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (3 ระดับชั้น) และการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (3 ระดับชั้น) หรือระบบ 6-3-3 เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนในระดับอุดมศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนที่มุ่งศึกษาต่อก็



อาจเข้าศึกษาในสถาบันศึกษา อาจจะเป็นการศึกษาปริญญาตรีต่อเนื่อง หรือ การศึกษาในมหาวิทยาลัย ดังนั้นการศึกษาจึงจำเป็นต่อคนทุกช่วงวัย ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก วันทำงาน หรือวัยสูงอายุ ส่งผลถึงการเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป เพื่อพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญ วิธีการปฏิบัติเฉพาะสาขา ทำให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาสามารถปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ถือเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานของบุคคล ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลที่ดีขึ้น (ณัฐวัฒน์ โรจนวุฒิธรรม, 2564: 5)

ปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก หรือระดับบัณฑิตศึกษานั้น ได้มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้นเนื่องจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยมีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถเปิดสอนในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ค่านิยมในปริญญาตามที่กล่าวมาข้างต้น คือ ค่านิยมที่กล่าวว่าการได้รับวุฒิการศึกษาที่สูง จะทำให้เราประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น สาเหตุต่อมาของการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากว่าบัณฑิตผู้จบใหม่นั้น ยังมีความรู้สึกที่ไม่อยากทำงาน เพราะไม่ทราบว่าตนนั้นต้องการประกอบอาชีพอะไร เพราะคนไทยจะนิยมเรียนสาขาที่สำเร็จ การศึกษาง่าย การเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงถือเป็นการค้นหาตัวเองอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท กล่าวอ้างถึงอีกปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การศึกษาต่อเพราะกระแสนิยม เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม และต้องการความมีชื่อเสียง (วันวิสาข์ แก้วสมบุญ, 2566) ซึ่งการศึกษาระดับปริญญาตรีอาจไม่เพียงพอต่อการทำงานหรือการสร้างโอกาส ความก้าวหน้า จึงมีการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชนถือเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ที่สนใจที่จะศึกษาต่อสามารถเลือกเข้าศึกษา ต่อได้ตามความต้องการ จึงเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ที่สนใจสามารถเลือกเข้าศึกษาต่อได้ ตามความต้องการ โดยสามารถศึกษาควบคู่ไปกับการทำงานได้ (ณัฐวัฒน์ โรจนวุฒิธรรม, 2564: 5-6) ผลการวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนจนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร คุณภาพการสอนของอาจารย์ที่ปรึกษา การสนับสนุนจากครอบครัวและสถาบัน ตลอดจนแรงจูงใจภายในของผู้เรียนเอง งานวิจัยหลายชิ้นระบุว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการจัดการเวลาและมีวินัยในการเรียนรู้นั้นมักจะสำเร็จการศึกษาได้ตามกำหนด ในขณะที่ผู้ที่มีการงานประจำหรือมีข้อจำกัดทางการเงินมักประสบปัญหาในการยืดระยะเวลาการศึกษาให้ยาวนานขึ้น เช่น งานวิจัยของ (ณัฐวัฒน์ โรจนวุฒิธรรม, 2564); (วันวิสาข์ แก้วสมบุญ, 2566)

การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ได้กำหนดเวลาศึกษาในแต่ละระดับดังนี้ การศึกษาในระดับปริญญาโท ให้เวลาศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา ระดับปริญญาเอก สำหรับผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปี เนื่องจากระบบการศึกษาในประเทศไทยได้ขยายตัว มากขึ้น จึงมีผู้เลือกศึกษาต่อเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ให้ มากขึ้นสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการ วิชาการ ตลอดจนความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันโลกที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานวิชาชีพให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2562: 5) ในรอบปีการศึกษา 2564-2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน อย่างไรก็ตาม พบว่านักศึกษาส่วนหนึ่งไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามกำหนด งานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่มุ่งศึกษาปัจจัยทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในภาพรวมของประเทศหรือสถาบันขนาดใหญ่ แต่ยังมีข้อจำกัดในการศึกษาบริบทเฉพาะของมหาวิทยาลัยภูมิภาค โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีซึ่งมีสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม และโครงสร้างผู้เรียนที่แตกต่างออกไป งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สอดคล้องกับสภาพจริงของพื้นที่ และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จ การศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร และนำมาพัฒนาพัฒนาปรับปรุงด้านการผลิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลา ของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาของ ญัฐวัฒน์ โธณวุฒิธรรม (2564: 3-4) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณลักษณะนักศึกษา 2) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 4) ด้านครอบครัวและเพื่อน และ 5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

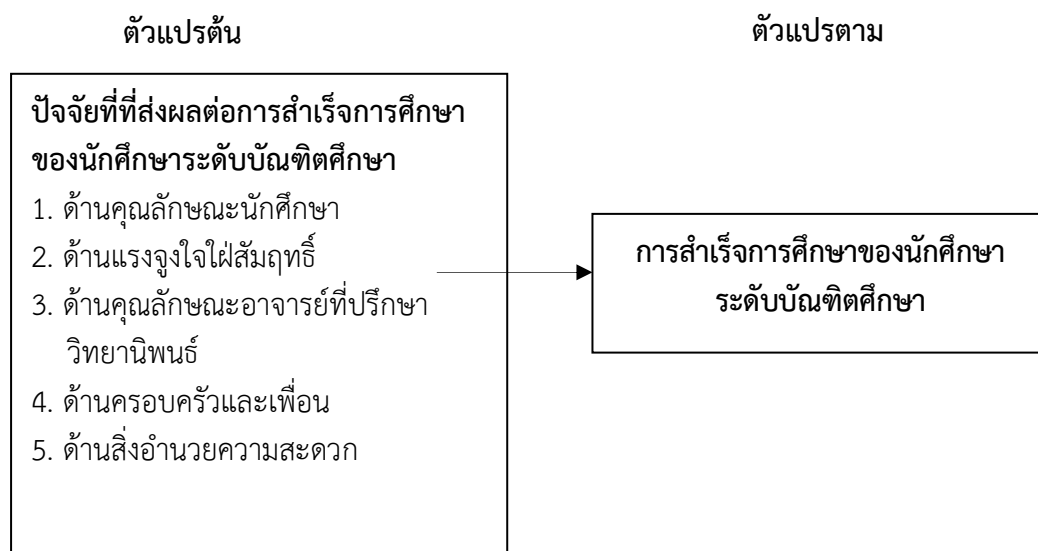
1. แวน ซีวี เมอร์รี (Van Cleve Morris, 1961: 52-60) ได้กล่าวว่าการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป หมายถึง การพัฒนาของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นศิลปะอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาศิลปะที่ให้ความร่วมมือกับธรรมชาติและเป็นศิลปะในการปรับปรุงธรรมชาติการศึกษาช่วยพัฒนาร่างกายให้มีทักษะดีขึ้นช่วยให้มนุษย์รู้จักตนเองนอกจากนั้นยังช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพและอุปนิสัยของมนุษย์อีกด้วย



2. สมพร สุทัศน์ (2562: 29) ได้กล่าวไว้ว่า การจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้นหรือมีแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ พฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมการทำงานโดยเฉพาะในองค์กร ผู้นำมีหน้าที่โดยตรงในการจูงใจผู้ร่วมงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะมนุษย์จะทำงานเต็มความสามารถหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับความเต็มใจในการทำงานการจูงใจเป็นเรื่องของการสนองความต้องการที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

3. บลูม (Bloom อ้างใน ปัญญา ชูช่วย, 2561: 12) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีตัวแปรอยู่ 3 ประการที่เกี่ยวข้อง คือ 1) พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความถนัด และพื้นฐานของผู้เรียนที่มีมาก่อน 2) คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้สิ่งใหม่ ได้แก่ ความสนใจในวิชาเรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชา ระบบ การเรียนและสถาบัน การยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น 3) คุณภาพทางการเรียนการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง การเรียนการสอน หรือประสิทธิผลที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียน ได้แก่ การได้รับความแนะนำ การปฏิบัติ และ แรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย



แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2566 จำนวน 153 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2564 – 2566 จำนวน 110 คน คำนวณจากสูตรการสุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้ความคลาดเคลื่อนใน



การสุ่ม 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

E = ความคาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเป็น .05 สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{108}{1 + 108 \times (0.05)^2}$$

$$= 110 \text{ คน}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีแบบสอบถามประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หลักสูตร สาขาวิชา ผลการเรียนเฉลี่ย รายได้ต่อเดือน ลักษณะการศึกษา สถานภาพที่พึงอาศัยในปัจจุบัน ระยะเวลาจากที่พักถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี และการสำเร็จการศึกษา และตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมี 5 ด้าน

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert, 1976: 19) มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด

และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.3 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ศึกษา พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 50 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของ นักศึกษาและ โพรประธานนักศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์กรอกข้อมูลกรอกแบบสอบถาม จำนวน 110 ชุด โดย กำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน ทางออนไลน์ และผู้วิจัยเก็บ รวบรวมข้อมูลเอง พบว่าได้ข้อมูลกลับคืนมาจำนวน 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)



3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121) เป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.46 มีอายุอยู่ระหว่าง 31–40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.82 ศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 100.00 ระดับปริญญาเอกยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 99.09 ศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.46 มีผลการเรียนเฉลี่ย 3.50-4.00 คิดเป็นร้อยละ 89.09 ส่วนใหญ่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.91 มีลักษณะการศึกษาแบบทำงานควบคู่กับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 93.64 พักอาศัยในปัจจุบันอยู่บ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 35.45 มีการเดินในระยะทางจากที่พักถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 31 กิโลเมตรขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.82 และสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรปริญญาโท (2 ปี) คิดเป็นร้อยละ 74.55

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านครอบครัวและเพื่อน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในภาพรวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านคุณลักษณะนักศึกษา	4.29	0.57	มาก
2. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.33	0.58	มาก
3. ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.21	0.45	มาก
4. ด้านครอบครัวและเพื่อน	4.11	0.39	มาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.09	0.43	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	0.33	มาก

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะนักศึกษา ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครอบครัวและเพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี สำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จ การศึกษาของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ในภาพรวม	การสำเร็จการศึกษา				t	Sig.
	ตามแผน (n=82)		ล่าช้า (n=28)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านคุณลักษณะนักศึกษา	4.25	0.62	4.38	0.35	-1.01**	0.001
2. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.28	0.64	4.48	0.33	-1.55**	0.004
3. ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.18	0.49	4.30	0.33	-1.21	0.049
4. ด้านครอบครัวและเพื่อน	4.17	0.41	3.94	0.25	2.79**	0.004
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.21	0.38	3.73	0.35	5.72	0.818
รวมเฉลี่ย	4.22	0.37	4.17	0.16	0.72**	0.001

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01



สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งใจเรียนจนสำเร็จ แม้มีปัญหาหรืออุปสรรคมารบกวน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพและการพัฒนาวิชาชีพของตน ดังที่ โมลี สุทธิโมลีโพธิ์ (2563) ได้กล่าวว่า ความต้องการหรือความปรารถนาของบุคคลที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ตระหนักและตั้งใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ดี และมาตรฐานอันดีเลิศพร้อมกับความบรรลุเป้าหมายในระดับสูงโดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานและบุคคลเพื่อให้ได้มาตรฐานและดีกว่าบุคคลอื่นและเป็นแรงผลักดันให้มีพฤติกรรม มีความมุ่งมั่น ความทะเยอทะยาน ความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูงมีความท้าทายและกล้าเสี่ยง ฝ่าฟันอุปสรรคด้วยความหวังที่จะทำงานให้สำเร็จมากกว่ากลัวความล้มเหลว เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตนเอง ชอบที่จะทำงานท่ามกลางปัญหามากกว่าหนีแล้ววิ่งไปหาโอกาส มีแผนการระยะยาวบวกกับมีทักษะในการจัดระบบงาน และจะติดตามผลการกระทำของตนเอง เมื่อทราบแล้วยังพยายามทำให้ดีขึ้นไปกว่าเดิมอีกโดยไม่มุ่งหวังผลตอบแทนหรือรางวัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา ภิญโญเสริมรัตน์ (2567) ได้ศึกษาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า ทุกด้าน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับณัฐวัฒน์ โรจนวุฒิธรรม (2563) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านบัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของสุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น และคณะ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และดิสรรัตน์ โคตรสุมาตร์ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.1 ด้านคุณลักษณะนักศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาส่งงานที่ได้รับมอบหมายครบตามระยะเวลาที่กำหนด เข้าเรียนตรงต่อเวลา และมีความต้องการที่จะเรียนให้สำเร็จภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ตั้งใจฟังอาจารย์สอนเป็นประจำซักถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในการศึกษารายวิชานั้น ๆ ดังที่ โมลี สุทธิโมลีโพธิ์ (2563) กล่าวว่า การพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเองมิใช่หวังให้คนอื่นยกย่องแต่เป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคลในการค้นหาหนทางในการจัดการกับปัญหาสิ่งดังกล่าวโดยความรับผิดชอบต่อตัวความสำเร็จด้วยตนเอง สถานการณ์บางอย่างอาจสำเร็จหรือล้มเหลวโดยใช้โอกาสสิ่งสำคัญก็คือความสำเร็จนั้นต้องเป็นผลที่มาจากทักษะความสามารถและความพยายามที่มาจากตัวเอง ส่วนสง่า คำคำ (2559) กล่าวว่า คุณลักษณะส่วนตัวของบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันถึงความสำเร็จของการศึกษาในระดับบัณฑิตซึ่งต้องมีแรงจูงใจ เจตคติ พฤติกรรมส่วนบุคคล ความสนใจ ความตั้งใจและความมุ่งมั่น องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นแรงผลักดันถึงความสำเร็จและความล้มเหลวในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้

1.2 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งใจเรียนจนสำเร็จ แม้มีปัญหาหรืออุปสรรคมารบกวน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพและการพัฒนาวิชาชีพของตน มีการศึกษาข้อมูลและวางแผนการศึกษาเป็นอย่างดีก่อนการเลือกสาขาวิชาที่เรียน ดังที่ โมลี สุทธิโมลิโพธิ์ (2563) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการหรือความปรารถนาของบุคคลที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ตระหนักและตั้งใจกระทำให้สิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ดี และมาตรฐานอันดีเลิศพร้อมกับความบรรลุเป้าหมายในระดับสูง โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานและบุคคลเพื่อให้ได้มาตรฐานและดีกว่าบุคคลอื่น และเป็นแรงผลักดันให้มีพฤติกรรมมีความมุ่งมั่น ความทะเยอทะยาน ความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูง มีความกล้าเสี่ยงฝ่าฟันอุปสรรคด้วยความหวังที่จะทำงานให้สำเร็จ มากกว่ากลัวการล้มเหลว เลือกทำในสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตนเอง ชอบทำงานท่ามกลางปัญหา มากกว่าหนีและวิ่งไปหาโอกาสมีแผนการระยะยาวบวกกับมีทักษะในการจัดระบบงานและจะติดตามผลการกระทำของตนเอง เมื่อทราบแล้วยังพยายามทำให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกโดยไม่มุ่งหวังผลตอบแทนหรือรางวัล

1.3 ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษามีความเสียสละ มีความเป็นกันเองไม่ถือตัว ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา สื่อความหมายกับนักศึกษาได้ชัดเจน มีความรู้ความสามารถในด้านสถิติ สามารถชี้แนะแนวทางการเลือกใช้สถิติได้อย่างถูกต้องและอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์มีความชำนาญและประสบการณ์ในวิทยานิพนธ์ที่ตนรับผิดชอบ ควบคุมการดำเนินงานวิจัยอย่างมีแบบแผนตามกระบวนการวิจัย ดังที่ จตุรงค์ เหมรา (2560) ได้กล่าวว่าการทำวิทยานิพนธ์เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนอีกลักษณะหนึ่งที่ประกอบด้วย การจัดการสอนของผู้สอน ลักษณะของผู้สอน และความในการเรียนของผู้เรียน สถาบันส่วนใหญ่ในทุกประเทศ จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อคอยให้คำแนะนำคำปรึกษาให้กับนักศึกษาได้ครบทุกด้าน เช่น อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันรับผิดชอบร่วมกัน ปฏิบัติร่วมกันเพื่อนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์และเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติด้วยเช่นกัน ส่วน ณัฐวัฒน์ โรจนวุฒิธรรม (2564) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะการให้คำปรึกษา การตัดสินใจ และความสามารถในการชี้แนะหรือชี้นำเข้าสู่สังคมของนักศึกษา เป้าหมายของการให้คำปรึกษาคือการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาไม่ใช่อารมณ์หรือความรู้สึกแต่ควรให้นักศึกษารู้จักคิดประเมินและตัดสินใจด้วยตนเอง

1.4 ด้านครอบครัวและเพื่อน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษามีเพื่อนที่เป็นผู้นำในรุ่นชักชวนกันเรียน และคอยติดตามสอบถามการทำวิทยานิพนธ์ของเพื่อนในรุ่น ครอบครัว/ผู้ปกครองให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือเวลาเกิดปัญหาทางการเรียน และครอบครัว/ผู้ปกครอง จะสอบถามและให้ความสนใจติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ครอบครัว ผู้ปกครอง/สนับสนุนด้านการเงินอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักศึกษามีกำลังใจ ตั้งใจในการเรียนและไม่ต้องหารายได้ระหว่างเรียน ดังที่ สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น (2560) ได้กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การที่บุคคลมีความอดทนที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นและมีการเปลี่ยนแปลงจากการพึ่งพาตนเองไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกันอดทนที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ได้แก่ ความสามารถยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่นได้และการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน การให้และการยอมรับโดยมีปัจจัยส่งเสริมสัมพันธภาพไว้ 4 ประเภท คือ 1) การเปิดเผย



ความรู้สึก 2) มีความรู้สึกร่วม 3) เคารพและยอมรับในบุคคลอื่น และ 4) การยอมรับโดยไม่เห็นด้วยคือการเป็นผู้ฟังที่ดีที่พยายามทำความเข้าใจโดยประเมินบุคคลอื่นและให้ความสนใจบุคคลอื่น ส่วนจุริราพรรณ คงช่วย (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย ความสนใจในการเลือกเรียนของเพื่อนร่วมชั้น พฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น การมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของเพื่อนร่วมชั้น สรุปได้ว่าความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน จึงมีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดบุคลิกภาพและพฤติกรรมการเรียนบางอย่างของนักศึกษา ซึ่งอาจจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ ถ้า นักศึกษามีการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณลักษณะที่ดีในการเรียน ก็ย่อมจะเป็นตัวอย่างที่ดีและส่งเสริมพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพของนักศึกษาได้

1.5 ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีได้จัดสถานที่เรียนมีความเหมาะสม มีบรรยากาศเหมาะสมสำหรับการเรียน มีสถานที่สำหรับพักผ่อนและผ่อนคลายจากการเรียน เช่น ร้านกาแฟ และห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารที่เพียงพอต่อการค้นคว้าประกอบการเรียน ห้องเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอ ดังที่ณัฐวัฒน์ โธณวุฒิธรรม (2564) ได้กล่าวว่า สิ่งอำนวยความสะดวกมีความสำคัญในการศึกษา เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย อาคารสถานที่การจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด โรงอาหาร หรือทุนการศึกษา เป็นต้น จากพจนานุกรม Oxford ได้ให้ความหมายว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคุณลักษณะหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่พึงปรารถนาหรือเป็นประโยชน์ของสถานที่ ส่วนพจนานุกรม Merriam-Webster ระบุว่าสิ่งอำนวยความสะดวก คือ สิ่งนำไปสู่ความสะดวกสบายหรือความเพลิดเพลิน จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีความสำคัญอย่างมากในการศึกษา อาจส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาได้ ถ้าสิ่งอำนวยความสะดวกมีพร้อมและง่ายต่อการใช้งานก็จะทำให้การทำงานหรือการทำงานหรือการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่นและส่งผลต่อผลการเรียนของนักศึกษาได้โดยตรง

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในการศึกษา มีการทบทวนความรู้ทุกครั้งหลังเรียน สาขาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับนิสัยส่วนตัวและบุคลิกภาพที่เลือกเรียน เข้าเรียนตรงต่อเวลา ศึกษาข้อมูลและวางแผนการศึกษาเป็นอย่างดีก่อนการเลือกสาขาวิชาที่เรียน ตั้งใจเรียนจนสำเร็จ แม้มีปัญหาหรืออุปสรรคมารบกวน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนเมื่อตัดสินใจลงมือทำแล้วต้องทำให้สำเร็จ และมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงผลการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น โดยมีครอบครัวและผู้ปกครองจะสอบถามให้ความสนใจติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อนที่เป็นผู้นำในรุ่นชักชวนกันเรียน และคอยติดตามสอบถามการทำวิทยานิพนธ์ของเพื่อนในรุ่นทำให้นักศึกษารู้สึกว่าเป็นคนสำคัญในครอบครัวและให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือเวลาเกิดปัญหาทางการเรียน ดังที่ บลูม (Bloom, 1976) ได้ศึกษาพฤติกรรมดังนี้ 1) พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) คือ ความรู้ ความสามารถทักษะความถนัดและพื้นฐานของผู้เรียนที่มีมาก่อน 2) คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้สิ่งใหม่ได้แก่ความสนใจในวิชาเรียนเจตคติต่อเนื้อหาวิชาระบบการเรียนและสถาบันการ

ยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น 3) คุณภาพทางการเรียนการสอน (Quality of Instruction) คือ การเรียนการสอน หรือประสิทธิผลที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียน ได้แก่การได้รับคำแนะนำการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน เป็นต้น จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา ภิญญูเสริมรัตน์ (2567) ได้ศึกษาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับญานิศา ทิพวะลี (2565) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับอุทุมพร ไฉนลาด และจตุรี ไตรอัม (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติ

1.1 ควรสนับสนุนให้เกิดการสร้างเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนแก่นิสิตให้มีการวางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบ หาจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง หรือปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

1.2 สร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นิสิตมีความพร้อมในการเรียนและมีกิจกรรมที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้นิสิตตลอดระยะเวลาเรียนเพื่อให้ นิสิตนักศึกษาเกิดกำลังใจและมีแรงผลักดันในการเรียน

1.3 ควรจัดประชุมสัมมนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ เพื่อจัดทำแผนและโครงการในการพัฒนาระบบรูปแบบการให้คำปรึกษาและกำหนดมาตรฐานหลักเกณฑ์ในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานระยะเวลาในการเรียนและการสำเร็จการศึกษาของนิสิตนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

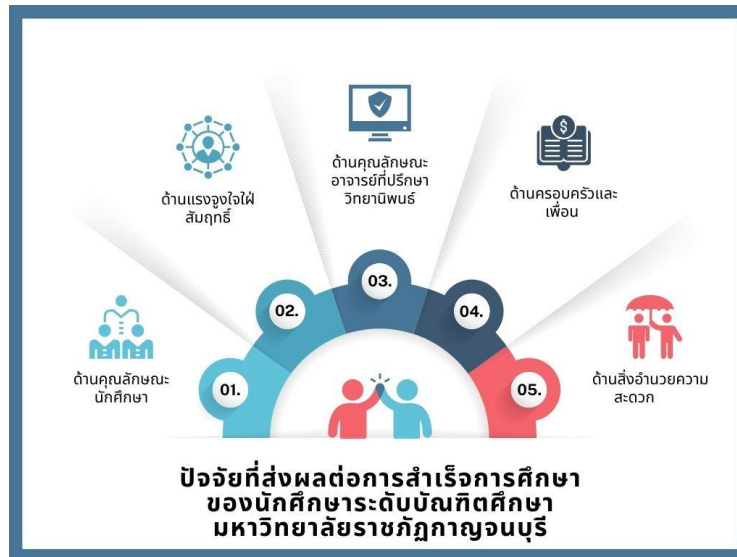
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนักศึกษาเพื่อให้ทราบถึงประเด็นเชิงลบและเชิงบวกในการจัดการศึกษา

2.2 ควรนำตัวแปรด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปพัฒนารูปแบบการวิจัยที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงซึ่งเป็นการพัฒนาระบบกลไกของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในแต่ละหลักสูตรได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากงานวิจัยครั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ทำให้เกิดองค์ความรู้ซึ่งเป็นการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณลักษณะนักศึกษา 2) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 4) ด้านครอบครัวและเพื่อน และ 5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งเน้นการพัฒนาความรู้เชิงลึกและทักษะการวิจัย โดยผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ตามมาตรฐานวิชาการ หลักการสำคัญคือการปฏิบัติตามเกณฑ์ของหลักสูตรการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระอย่างมีคุณภาพ พร้อมยึดมั่นในจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณค่าแก่ตนเองและสังคม ประกอบด้วย 5 ด้าน จึงมีภาพประกอบแนวคิด ดังนี้



ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

บทสรุป

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านครอบครัวและเพื่อน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะนักศึกษา ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครอบครัวและเพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนระยะเวลาของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาล่าช้า

เอกสารอ้างอิง

- จตุรงค์ เหมรา. (2560). *หลักการและการปฏิบัติ: การทดสอบสมรรถภาพทางกาย*. หจก.ลำปาง บรรณกิจพิมพ์.
- ญาณิศา ทิพพะลี. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา*. 267-281
- ณัฐวัฒน์ วัฒนุฒิธรรม. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ และชัยญา อภิบาลกุล. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จ การศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. EDGKKUJ, 5(3), 17-27.



- นิภา ภิญโญเสริมรัตน์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 11(3), 86-100.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา ชูช่วย. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โมลี สุทธิโมลีโพธิ. (2563). ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 5(2), 12-17.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. (2562). *คู่มือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประจำปีการศึกษา 2562*. กาญจนบุรี: งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.
- รุจิราพรรณ คงช่วย. (2567). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. (2556). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. ปีที่ 13(2). 104-118.
- สง่า คำคำ. (2559). *การศึกษาเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาชั้นปวส. ปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมพร สุทัศน์. (2562). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อุทุมพร ไฉนลาด และจงดี โตอิม. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(2), 165-177
- Bloom, J. R. (1987). *People in organization: An introduction to organization Behavior*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill
- Likert, R. (1976). *Management styles and the human component*. New York: AMACom.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.
- Van Cleve Morris, J. R. (1961). *Leading teams: Setting the stage for great performances*. Boston: Harvard business school press.